

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 11 lipca 2025 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Składki państw członkowskich do budżetu UE – Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie metod i procedury udostępniania tradycyjnych zasobów własnych, zasobów własnych opartych na VAT i zasobów własnych opartych na DNB oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych oraz Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2021/770 z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie obliczania zasobów własnych opartych na odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi, metod i procedury udostępniania tych zasobów własnych, w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych oraz w sprawie niektórych aspektów zasobów własnych opartych na dochodzie narodowym brutto

Rozporządzenie (UE, Euratom) nr 609/2014 ma zastosowanie od 1 stycznia 2014 r. Zmieniło ono i zastąpiło rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1150/2000 oraz jego późniejsze zmiany. Rozporządzenie (UE, Euratom) 2021/770 ma zastosowanie od 1 stycznia 2021 r.

W rozporządzeniach ustanowiono zasady określające metody i procedury udostępniania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) zasobów własnych Unii. Zasoby własne stanowią zdecydowaną większość dochodu, z którego finansowany jest budżet UE, i obejmują:

- opłaty celne nakładane na towary przywożone spoza UE (państwa członkowskie zachowują 25 % tych środków na poczet pokrycia kosztów ich pozyskania);
- dochody oparte na udziale podatku od wartości dodanej pobieranego przez państwa członkowskie;
- dochody oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) każdego z państw członkowskich (DNB to suma dochodów rezydentów danej gospodarki w danym okresie); oraz
- dochody uzyskane od każdego z państw członkowskich oparte na ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi w danym kraju (od 1 stycznia 2021 r.).

Określono w nich również środki w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych (tzn. potrzeb w zakresie przepływów pieniężnych), w stosownych przypadkach.

Rozporządzenie (UE, Euratom) nr 609/2014 było dwukrotnie zmieniane: rozporządzeniem (UE, Euratom) 2016/804 oraz rozporządzeniem (UE, Euratom) 2022/615. Rozporządzeniem (UE, Euratom) 2021/770 wprowadzono zasoby własne oparte na tworzywach sztucznych, począwszy od 2021 r.

Zasoby własne muszą być udostępniane Komisji Europejskiej, aby mogła ona realizować płatności przyjęte w budżecie. Przepisy szczegółowe określają zasady, według których państwa członkowskie udostępniają poszczególne kategorie zasobów własnych. Udostępnione kwoty są w kolejnych latach dostosowywane zgodnie z faktyczną podstawą zasobów własnych opartych na podatku od wartości dodanej i zmianami DNB, a także z poziomem zasobów własnych opartych na tworzywach sztucznych oraz wszelkimi późniejszymi modyfikacjami, gdy tylko będą one w całości znane.

Modyfikacje danych DNB dokonane po zakończeniu każdego roku budżetowego mają wpływ na finansowanie obniżek brutto (obniżenie związanych z DNB składek niektórych państw

Jeżeli państwo członkowskie korzysta z klauzuli opt-out i nie uczestniczy w finansowaniu szczególnego działania lub polityki Unii, jest ono uprawnione do obniżki kwoty, jaką wpłaciło na poczet zasobów własnych w odniesieniu do każdego roku, w którym nie uczestniczyło w finansowaniu.

Państwa członkowskie mają obowiązek zachowywania odrębnych rachunków wykazujących należności związane z tradycyjnymi zasobami własnymi, które nie zostały ściągnięte. Muszą one przedstawić szczegółowe informacje dotyczące tych rachunków i przedkładać Komisji kwartalne sprawozdania. Umożliwia to Komisji monitorowanie działań podejmowanych przez państwa członkowskie w zakresie poboru zasobów własnych, w szczególności tych zagrożonych w wyniku nadużyć finansowych lub nieprawidłowości. Państwa członkowskie muszą prowadzić rachunki i zachowywać dokumentację dotyczącą poboru zasobów własnych, tak aby w razie potrzeby Komisja mogła je skontrolować.

Państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji z wnioskiem o uruchomienie procedury przeglądu, w przypadku gdy ma wątpliwości odnośnie do obowiązku udostępnienia pewnej kwoty. W przypadku kwot spornych państwa członkowskie mają prawo do płatności objętych zastrzeżeniami w celu powstrzymania narastania odsetek od kwot udostępnionych z opóźnieniem.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0609-20220503>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32021R0770>

1. Surowce krytyczne – produkty, komponenty i strumienie odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego w UE (surowce mineralne) – na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów – projekt rozporządzenia wykonawczego KE ustanawiającego listę produktów, komponentów i strumieni odpadów uznawanych za posiadające istotny potencjał odzysku surowców krytycznych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1252 – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 25 lipca 2025 r.

Przedmiotowa inicjatywa (ustanowiona na mocy art. 26 aktu w sprawie surowców krytycznych) ustanawia wykaz produktów, komponentów i strumieni odpadów uznanych za mające potencjał odzysku surowców krytycznych.

Art. 26 uprawnia Komisję do określenia w wykazie odpowiednich pozycji o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych. Pomaga to państwom członkowskim w tworzeniu krajowych programów w zakresie obiegu zamkniętego zawierających środki mające na celu uwzględnienie różnych aspektów obiegu zamkniętego, np. ponownego użycia, recyklingu, zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich zbierania.

Artykuł 26(1) rozporządzenia (UE) 2024/1252 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przyjęcia programów krajowych zawierających środki mające na celu zwiększenie obiegu zamkniętego surowców krytycznych. Zgodnie z artykułem 26(7) rozporządzenia (UE) 2024/1252 Komisja ma sporządzić listę produktów, komponentów i strumieni odpadów, które są uważane za posiadające odpowiedni potencjał odzysku surowców krytycznych. Lista ta powinna służyć jako punkt odniesienia dla zakresu środków krajowych, o których mowa w artykule 26(1) rozporządzenia (UE) 2024/1252. Lista ta nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim uwzględnienia dodatkowych produktów, komponentów i strumieni odpadów w celu odzysku surowców krytycznych w kontekście ich krajowych praktyk gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wykaz zawarty w załączniku do niniejszego rozporządzenia zawiera wykaz produktów, komponentów i strumieni odpadów, które Komisja uznaje za posiadające istotny potencjał odzysku surowców krytycznych, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 26 ust. 7 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2024/1252.

Odpady wydobywcze nie zostały ujęte w tej liście, ponieważ środki mające na celu promowanie odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych są już objęte art. 27 rozporządzenia (UE) 2024/1252.

Link: <https://pracodawcy.pl/surowce-krytyczne-produkty-komponenty-i-strumienie-odpadow-o-wysokim-potencjale-odzysku-surowcow-krytycznych/>

2. Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) – rozszerzenie o towary niższego szczebla, środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów i przepisy dotyczące emisji energii elektrycznej

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska w powiązaniu z prawem energetycznym w UE (Działania w dziedzinie klimatu, Cła, Energia) – zgodnie z założeniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, w kontekście Komunikatu KE Europejski plan działania w zakresie stali i metali na podstawie art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – I i II Etap legislacyjny – Zaproszenie do składania uwag/Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 26 sierpnia 2025 r.

W 2023 r. w ramach Europejskiego Zielonego Ładu UE wprowadziła mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM). CBAM jest instrumentem klimatycznym mającym służyć zapobieganiu ucieczce emisji. Ucieczka emisji ma miejsce, jeżeli ze względu na koszty emisji dwutlenku węgla przemysł UE jest przenoszony do państw trzecich lub jeżeli towary przywożone z tych państw zastępują niskoemisyjne produkty unijne.

CBAM obejmuje obecnie cement, żelazo i stal, aluminium, nawozy, energię elektryczną i wodór, co zapewnia, że przywóz jest obciążony takimi samymi kosztami emisji dwutlenku węgla jak produkcja UE w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS1).

Inicjatywa ta rozszerza zakres obowiązywania CBAM na niektóre produkty niższego szczebla, aby zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji, gdy producenci rynku niższego szczebla przenoszą się za granicę lub gdy nabywcy z UE przechodzą na przywóz z krajów trzecich. Dodatkowe środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów byłyby wymierzone w praktyki, których celem jest uniknięcie – bez uzasadnionej przyczyny ani uzasadnienia biznesowego – zobowiązania finansowe w ramach CBAM.

Do wniesienia inicjatywy skłaniają również obawy co do zasad dotyczących wartości domyślnych i kryteriów wykorzystywania rzeczywistych emisji energii elektrycznej do celów szacowania.

Rozszerzenie zakresu CBAM ma na celu zapobieganie ucieczce emisji w towarach niższego szczebla, ryzyku przeniesienia ucieczki emisji na kolejne etapy łańcucha dostaw. Ucieczka emisji w towarach niższego szczebla może mieć miejsce, jeżeli wyższe koszty emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do materiałów podstawowych w UE skłaniają producentów towarów niższego szczebla do przenoszenia produkcji za granicę, jeżeli koszty emisji dwutlenku węgla w przypadku tych materiałów podstawowych są niższe. Alternatywnie przywóz wysokoemisyjnych towarów niższego szczebla z państw, które prowadzą mniej rygorystyczną politykę klimatyczną, mógłby zastąpić równoważne produkty krajowe o niższych poziomach emisji wbudowanych. Towary niższego szczebla to produkty wytworzone z wykorzystaniem towarów objętych CBAM („towary podstawowe”). Na ryzyko ucieczki emisji w towarach niższego szczebla wskazano, między innymi, w europejskim planie działania w zakresie stali i metali oraz w licznych interakcjach z zainteresowanymi stronami.

Celem konsultacji jest zebranie opinii wszystkich zainteresowanych stron na temat kształtowania polityki dotyczącej potencjalnego rozszerzenia zakresu CBAM o produkty niższego szczebla, środków przeciwdziałających obchodzeniu przepisów oraz przepisów dotyczących energii elektrycznej, a także na temat ich potencjalnych skutków społecznych, gospodarczych, środowiskowych i administracyjnych.

Link: <https://pracodawcy.pl/mechanizm-dostosowywania-cen-na-granicach-z-uwzglednieniem-emisji-co2-cbam-rozszerzenie-o-towary-nizszego-szczebla-srodki-przeciwdzialajace-obchodzeniu-przepisow-i-przepisy-dotyczace-emis/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Uproszczenie i wdrożenie / Simplification and Implementation

Szybkość, spójność i uproszczenie są kluczowymi priorytetami politycznymi we wszystkich działaniach Komisji. W wytycznych politycznych podkreślono, że uproszczenie polityk i przepisów UE oraz ich lepsze wdrożenie ma zasadnicze znaczenie dla ułatwienia i przyspieszenia prowadzenia działalności gospodarczej w Europie. Wysiłki te leżą również u podstaw działań Komisji na rzecz wzmocnienia europejskiej konkurencyjności.

W komunikacie w sprawie prostszej i szybszej Europy określono nowe podejście do pobudzenia dobrobytu i odporności oraz uwolnienia nowych możliwości, innowacji i wzrostu gospodarczego. Z jednej strony proponujemy bezprecedensowe środki upraszczające, które mają na celu radykalne zmniejszenie obciążenia regulacyjnego i związanych z nim kosztów dla obywateli, przedsiębiorstw, zainteresowanych stron i administracji publicznych w UE. Aby zrealizować ten cel, pierwszy program prac Komisji w tej kadencji koncentruje się w dużym stopniu na inicjatywach upraszczających, wprowadzając 11 kluczowych wniosków mających na celu ograniczenie biurokracji i uproszczenie przepisów. Z drugiej strony koncentrujemy się na lepszym wdrażaniu polityki i przepisów UE, współpracując z państwami członkowskimi i wspierając je w tym przedsięwzięciu oraz współpracując z innymi instytucjami UE, ponieważ jesteśmy przekonani, że wspólna odpowiedzialność prowadzi do lepszych wyników.

Trzecim elementem tego programu jest egzekwowanie przepisów. W przypadku gdy współpraca nie powiedzie się, a państwa członkowskie nie wdrażają prawa, konieczne są postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w celu ochrony jednolitego rynku i interesów obywateli.

Uproszczenie, wdrożenie, egzekwowanie

a. Uproszczenie

Komisja jest zaangażowana we wzmacnianie konkurencyjności i wzrostu gospodarczego UE przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich standardów i osiąganiu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. W tym celu ma on na celu usprawnienie przepisów i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw o 25 % oraz o 35 % dla MŚP do końca obecnej kadencji. Cel redukcji o 25 proc. przełoży się na 37,5 mld oszczędności dla przedsiębiorstw.

b. Wdrażanie

W ostatnich latach UE stawiała czoła wyzwaniom, szybko uzgadniając ambitne strategie polityczne, które stanowią odpowiedź na liczne i złożone kryzysy i wydarzenia mające miejsce na naszym kontynencie i poza nim. Sukces Europy zależy od skutecznej realizacji wszystkich strategii politycznych.

Niedociągnięcia we wdrażaniu polityki i przepisów UE mogą poważnie wpłynąć na skuteczność tych polityk, a w rezultacie – na dobrobyt i konkurencyjność UE. Mogą one również osłabić zdolność UE do obrony jej wartości. W rezultacie obywatele i przedsiębiorstwa nie czerpią pełnych korzyści z polityki UE, a przedsiębiorstwa często borykają się z poważnymi wyzwaniami związanymi z pokonywaniem przeszkód regulacyjnych, fragmentacją jednolitego rynku i obciążeniami administracyjnymi. Komisja ściśle współpracuje z państwami członkowskimi, aby pomóc im we wdrażaniu prawa i polityki UE, wykorzystując szeroki wachlarz narzędzi, od narzędzi opartych na spotkaniach po wsparcie techniczne i finansowe, w tym wytyczne, warsztaty, strategie wdrażania, szkolenia itp.

c. Egzekwowanie przepisów

Postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego są niezbędnymi narzędziami prawnymi, z których Komisja korzysta w przypadku niepowodzenia współpracy, a państwa członkowskie nie wdrażają prawa UE. Towarzyszy im jasny komunikat wyjaśniający rozumowanie. Jako strażniczka traktatów Komisja prowadzi zdecydowane działania egzekucyjne, aby zapewnić wdrażanie przepisów w celu zwalczania fragmentacji jednolitego rynku i wszelkiego bezprawnego nadmiernie rygorystycznego wdrażania. Przy egzekwowaniu prawa UE Komisja priorytetowo traktuje naruszenia, które mają największy wpływ na Europejczyków. Więcej informacji.

Komisja publikuje informacje na temat swoich działań w zakresie egzekwowania prawa i przestrzegania prawa UE przez państwa członkowskie za pomocą interaktywnych map i konfigurowalnych wykresów. Informacje na temat decyzji Komisji w sprawie naruszeń są również dostępne w internecie.

Cykl roczny

1. Komisarze rozpoczynają proces dwóch dialogów wdrożeniowych w tym roku
2. Komisarze przygotowują roczne sprawozdania z postępów w egzekwowaniu i wdrażaniu
3. Komisarze spotykają się z komisjami parlamentarnymi i składami Rady, aby przedstawiać sprawozdania i prace nad uproszczeniem.
4. Komisarze rozpoczynają przygotowywanie środków upraszczających, które mają zostać włączone do następnego programu prac Komisji
5. Publikowane jest roczne sprawozdanie przeglądowe na temat wdrażania i uproszczenia

6. Przyjęcie programu prac Komisji na następny rok, w tym istotnych środków upraszczających oraz rocznego planu kontroli sprawności i ocen, w ramach testu warunków skrajnych

Omnibus I

W zbiorczym akcie prawnym I proponuje się znaczne uproszczenie w dziedzinie zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić osiągnięcie celów Zielonego Ładu, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności przedsiębiorstw.

Omnibus II

Omnibus II ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych związanych z inwestycjami, np. w odniesieniu do programu InvestEU i rozporządzeń w sprawie EFIS.

Omnibus III

Aby uprościć wspólną politykę rolną (WPR) i zwiększyć konkurencyjność rolników, ten obszerny pakiet środków jest ukierunkowany na obciążenia administracyjne, kontrole, wdrażanie, reagowanie kryzysowe i potrzeby inwestycyjne sektora.

Omnibus IV

Komisja proponuje środki mające na celu zwiększenie zachęt dla MŚP do zwiększania skali działalności, cyfryzację procesów regulacyjnych i ograniczenie biurokracji.

Speed, coherence, and simplification are key political priorities in everything the Commission does. The Political Guidelines highlight simplification of EU policies and laws, and their better implementation as essential to make business easier and faster in Europe. Those efforts also lay at the heart of the Commission's focus to strengthen European competitiveness.

The Simpler and Faster Europe communication sets out a new approach to boost prosperity and resilience and unleash new opportunities, innovation and growth. On the one hand, we propose unprecedented simplification measures that aim to radically lighten the regulatory load and related costs for people, businesses, stakeholders and public administrations in the EU. To deliver on this, the first Commission work programme of this mandate is heavily focused on simplification initiatives, introducing 11 key proposals that aim at cutting red tape and simplifying rules. On the other hand, we are focusing on better implementation of EU policies and laws by working with and supporting Member States in this endeavour and cooperating with other EU institutions as we are confident that shared responsibility drives better results.

A third element of this agenda is enforcement. When cooperation fails and Member States do not implement the law, infringement procedures are necessary to protect the Single Market and safeguard the interests of the citizens.

Simplification, Implementation, Enforcement

a. Simplification

The Commission is dedicated to strengthening EU competitiveness and growth while upholding high standards and achieving economic, social, and environmental goals. For this, it aims to streamline rules and reduce the administrative burdens for businesses by 25%, and by 35% for SMEs by the end of this mandate. The 25% reduction target will translate to 37.5 billion savings for businesses.

b. Implementation

Over the past years, the EU has tackled challenges head-on, agreeing rapidly on ambitious policies that respond to the multiple and complex crises and events happening inside and outside our continent. Europe's success depends on the effective implementation of all policies.

Shortcomings in implementing EU policies and laws can seriously affect the effectiveness of these policies, and as a result – EU prosperity and competitiveness. They can also undermine the EU's ability to defend its values. As a result, people and businesses do not enjoy the full

benefits of EU policies, and companies often face significant challenges in overcoming regulatory obstacles, Single Market fragmentation and administrative burdens. The Commission works closely with Member States to help them implement EU law and policies, using a wide array of tools ranging from meetings-based tools to technical and financial support, and including guidance, workshops, implementation strategies, trainings, etc.

c. Enforcement

Infringement procedures are necessary legal tools that the Commission uses when cooperation has failed, and Member States do not implement EU law. They are accompanied by a clear communication explaining the reasoning. As guardian of the treaties, the Commission pursues a resolute enforcement action to ensure that laws are implemented in order to fight fragmentation of the Single Market and any unlawful gold plating. When enforcing EU law, the Commission prioritises breaches that have the most significant impact on Europeans. More information.

The Commission publishes information on its enforcement activities and Member State's compliance with EU law through interactive maps and customisable graphs. Information about Commission decisions on infringements is also available online.

Annual cycle

1. Commissioners launch process of the two implementation dialogues of the year
2. Commissioners prepare annual progress reports on enforcement and implementation
3. Commissioners meet Parliament Committees and Council configurations to present reports and simplification work.
4. Commissioners start preparation of simplification measures to be included in the next Commission work programme
5. An annual overview report on Implementation and Simplification is published
6. Adoption of the Commission work programme for the following year including significant simplification measures and an annual plan of fitness checks and evaluations, as part of the stress test

Omnibus I

Omnibus I is proposing substantial simplification in the field of sustainability, to ensure the Green Deal objectives are met, while businesses continue to be competitive.

Omnibus II

Omnibus II aims to reduce administrative burdens in investment, such as on the InvestEU programme and EFSI Regulations.

Omnibus III

To simplify the Common Agricultural Policy (CAP) and boost farmers' competitiveness, this large package of measures targets the administrative burden, controls, implementation, crisis response and investment needs of the sector.

Omnibus IV

The Commission proposes measures to boost incentives for SMEs to scale up, digitise regulatory processes, reduce red tape.

Link: <https://pracodawcy.pl/uproszczenie-i-wdrozenie-simplification-and-implementation/>

2. Trendy i praktyki rynkowe GenAI Deloitte: Przekształcenie, przekonanie, przejrzystość: przyszłość GenAI

Właściwe wyskalowanie GenAI wymaga osiągnięcia gotowości zarządczej, kulturowej i strategicznej. Na łamach Financial Times pokazujemy, w jaki sposób można wykorzystać GenAI w procesie transformacji i wdrożyć AI przy zachowaniu zgodności z zasadami etyki i wiarygodności. Przedstawiając kluczowe spostrzeżenia liderów branży z firm takich jak IKEA, NVIDIA, Vanguard i Deloitte, artykuł ten pokazuje znaczenie zaufania dla optymalizacji zwrotu z inwestycji w GenAI.

Transformation, trust, transparency: the future of GenAI

As uptake of artificial intelligence becomes ever more widespread, organisations must work to bridge the trust gap through vigilant governance, responsible design and a culture of transparency

The advent of generative artificial intelligence (GenAI) marks a potential sea change for businesses, steering them towards new and transformative ways of working. Successful implementation will require enterprise-wide organisational change, and a strategic approach to achieving tangible outcomes and return on investment (ROI).

AI capabilities are evolving all the time, which is a challenge for businesses seeking to adopt GenAI responsibly. This rapid pace of change makes trust and reliability the watchwords of AI transformation.

Link: <https://pracodawcy.pl/trendy-i-praktyki-rynkowe-genai-deloitte-przekształcenie-przekonanie-przejrzystosc-przyszlosc-genai/>

3. Legal Alert KPMG: Losy raportowania zrównoważonego rozwoju w zakresie przeciwdziałania korupcji w świetle dyrektywy CSRD i tzw. dyrektywy stop-the-clock

Raportowanie ESG – co nowego w 2025 roku?

Wdrożenie rozwiązań podlegających raportowaniu w zakresie etyki biznesu i kultury korporacyjnej, w szczególności zaś przeciwdziałania korupcji, oznacza przede wszystkim konieczność posiadania przez przedsiębiorstwa odpowiednich procedur, w tym kodeksu etyki wyrażającego podstawowe wartości, którymi kieruje się przedsiębiorstwo w swojej codziennej działalności, zarówno w stosunkach wewnętrznych, jak i zewnętrznych, a także czytelnej i efektywnej polityki antykorupcyjnej.

Dyrektywa CSRD i standardy ESRS

W połowie grudnia 2022 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły ważną i długo wyczekiwaną dyrektywę CSRD (ang. *Corporate Sustainability Reporting Directive*; dalej jako: „dyrektywa CSRD”, „Dyrektywa” lub „CSRD”) dotyczącą sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dyrektywa weszła w życie 5 stycznia 2023 r., zwiększając zakres odpowiedzialności przedsiębiorstw w wymiarze ESG (ang. *environmental, social, corporate governance*), tj. środowiskowym, społecznym i ładu korporacyjnego.

Przejawem założeń ESG są Europejskie Standardy Raportowania w Zakresie Zrównoważonego Rozwoju (ang. *European Sustainability Reporting Standards*; dalej jako: „Standardy ESRS” lub „ESRS”), do których odwołuje się CSRD jako obowiązkowych i jedynych standardów raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju dla przedsiębiorstw z państw członkowskich UE.

22 grudnia 2023 r. w Dzienniku Urzędowym UE zostało opublikowane rozporządzenie delegowane Komisji Europejskiej przyjmujące Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego (ESRS). Weszło ono w życie trzy dni po opublikowaniu i jest stosowane bezpośrednio.

Niektóre z podejmowanych przez CSRD tematów leżały dotychczas w domenie *compliance* i podlegały – choć w ograniczonym zakresie – przepisom prawa czy kodeksom branżowym. Jednakże już teraz przedsiębiorcy rozpatrujący m.in. kwestie dotyczące ładu korporacyjnego mogą korzystać z ujednoliconych dla wszystkich państw członkowskich UE Standardów ESRS.

CSRD podkreśla znaczenie zrównoważonego podejścia w całym łańcuchu wartości, którymi kierują się przedsiębiorstwa. Dyrektywa przyjmuje koncepcję tzw. podwójnej istotności, zgodnie z którą przedsiębiorstwa będą zobowiązane z jednej strony do analizowania wpływu ich działalności na kwestie środowiskowe, społeczne i pracownicze, poszanowanie praw człowieka oraz przeciwdziałanie korupcji, a z drugiej – do przekazywania informacji dotyczących wpływu zrównoważonego rozwoju na te przedsiębiorstwa.

Dyrektywa CSRD została wdrożona do polskiego systemu prawnego ustawą z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw.

Dyrektywa stop-the-clock

16 kwietnia 2025 r. została opublikowana tzw. Dyrektywa stop-the-clock, która ma na celu uproszczenie prawodawstwa UE, przewidując odroczenie o 2 lata wymogów sprawozdawczych dla spółek obecnie objętych zakresem CSRD, które są zobowiązane do raportowania po raz pierwszy za 2025 r. lub 2026 r. Oznacza to, że spółki zaraportowałyby odpowiednio za 2027 r. i 2028 r. To rozwiązanie wydłuży czas przedsiębiorstwom na przygotowanie się do sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

Państwa członkowskie muszą teraz dokonać transpozycji tej dyrektywy do prawa krajowego do 31 grudnia 2025 r.

7 maja 2025 r. na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, który zakłada odroczenie wymogów sprawozdawczych zgodnie z Dyrektywą stop-the-clock. Projekt jest na etapie opiniowania. Nowe przepisy mają wejść w życie z dniem następującym po ogłoszeniu.

Ład korporacyjny i przeciwdziałanie korupcji

Jednym z trzech filarów ESG jest ład korporacyjny (ang. *corporate governance*). Głównym jego założeniem jest transparentność, czyli konieczność ustanawiania jasnych, przejrzystych zasad bieżącego zarządzania przedsiębiorstwem, w tym przede wszystkim wdrożenia procedur zapobiegających i wykrywających przypadki korupcji.

W odniesieniu do obszaru ładu korporacyjnego przygotowany został standard o nazwie ESRS G1 „Prowadzenie działalności gospodarczej” (ang. *Business conduct*). Jest to najbardziej interesujący standard z perspektywy *compliance*, bowiem może on istotnie i realnie wspierać budowanie systemu zapewniania zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z regulacjami wewnątrz organizacji.

Standard koncentruje się m.in. na kwestiach związanych z etyką biznesu i kulturą korporacyjną, w tym na przeciwdziałaniu korupcji, ochronie sygnalistów czy dobrostanu zwierząt.

Przedsiębiorstwa będą zobowiązane do raportowania o określonych praktykach biznesowych zgodnie ze standardem ESRS G1, którego celem jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią zrozumienie strategii przyjętych przez przedsiębiorstwa, procedur w nich obowiązujących, a także ich wyników w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Standard wymienia przy tym obszary wspierające przejrzyste i zrównoważone praktyki biznesowe określone w dyrektywie CSRD, takie jak ujawnianie m.in.: (G1-3) sposobów zapobiegania i wykrywania korupcji lub przekupstwa oraz (G1-4) potwierdzonych przypadków korupcji lub przekupstwa.

Dzięki powyżej wskazanym informacjom można ocenić, czy przedsiębiorstwo prowadzi działalność w sposób transparentny, bez przypadków korupcji oraz czy jest gotowe reagować w przypadku stwierdzenia nieetycznych lub niezgodnych z prawem działań.

Co to oznacza dla przedsiębiorców?

Wdrożenie rozwiązań podlegających raportowaniu w zakresie etyki biznesu i kultury korporacyjnej, w szczególności zaś przeciwdziałania korupcji, oznacza przede wszystkim konieczność posiadania przez przedsiębiorstwa odpowiednich procedur, w tym kodeksu etyki

wyrażającego podstawowe wartości, którymi kieruje się przedsiębiorstwo w swojej codziennej działalności, zarówno w stosunkach wewnętrznych, jak i zewnętrznych, a także czytelnej i efektywnej polityki antykorupcyjnej. Procedury te powinny zawierać regulacje dotyczące zagadnień związanych z przeciwdziałaniem, wykrywaniem i reagowaniem na zachowania korupcyjne.

Standardy ESRS dotyczące „Prowadzenia działalności gospodarczej” mogą stanowić wyzwanie dla przedsiębiorstw, w których dotychczas nie został uregulowany system *compliance*, w tym przedsiębiorstw, które dopiero rozpoczynają proces wprowadzania polityk w obszarze zapobiegania i wykrywania korupcji.

Jednakże niezależnie od trudności związanych z wprowadzeniem raportowania w zakresie przeciwdziałania korupcji, ujawnianie przypadków zachowań korupcyjnych jest niezbędne dla kształtowania zaufania społeczeństwa do instytucji, działania w zgodzie z zasadami uczciwej konkurencji oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego.

Ujawniane informacje będą powszechnie dostępne dla instytucji finansowych, inwestorów, kontrahentów czy klientów. Raportowane wyniki mogą więc pomóc w ocenie, czy dane przedsiębiorstwo działa w sposób odpowiedzialny i transparentny, utrzymując wysokie standardy etyczne, a także, czy stosuje właściwe praktyki biznesowe i zarządza swoimi zasobami w sposób efektywny, w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

I choć wymogi sprawozdawcze odroczono o 2 lata, rekomendujemy działanie z wyprzedzeniem celem skutecznego zarządzania ryzykiem korupcyjnym, które już dzisiaj niesie za sobą odpowiedzialność nie tylko reputacyjną, ale przede wszystkim karną, penalizowaną w niektórych przypadkach nawet karami do 20 lat pozbawienia wolności.

Dyrektywa CSRD stanowi przykład istotnej zmiany rzeczywistości gospodarczej, do której należy się odpowiednio przygotować. Potwierdzone przypadki korupcji mają zaś na tyle negatywny wpływ na reputację, wizerunek i zaufanie do danego przedsiębiorstwa, że wprowadzenie wymogów wynikających z CSRD i ESRS, to nie tylko działanie zgodnie z przepisami prawa, ale także realna szansa na zdobycie nadrzędnej pozycji wobec konkurentów.

Link: <https://pracodawcy.pl/legal-alert-kpmg-losy-raportowania-zrownowazonego-rozwoju-w-zakresie-przeciwdzialania-korupcji-w-swietle-dyrektywy-csrd-i-tzw-dyrektywy-stop-the-clock/>

4. Sieć Firm Przyszłości PFR - Plan rozwoju kompetencji - Lipiec 2025

Polski Fundusz Rozwoju stawia na rozwój – ważne jest zdobywanie kompetencji w świecie biznesu. Z myślą o przedsiębiorcach PFR przygotował comiesięczny newsletter z cyklu „Twój plan rozwoju” na lipiec 2025.

Plan pomoże Ci rozwijać firmę, poszerzać kompetencje i z pewnością stawiać kolejne kroki w biznesie. Rozwijaj się z nami – skutecznie i z pasją!

#1 Bezpłatne kursy online. Od raportowania po komunikację ESG

- Dyrektywa CSRD w praktyce

Nauczysz się czym jest dyrektywa CSRD i jakie zmiany wprowadza raportowaniu ESG, jakie są kluczowe standardy oraz regulacje związane z raportowaniem niefinansowym.

- Ocena Podwójnej Istotności. Drogowskaz w raporcie ESG

Dowiesz się czym jest ocena podwójnej istotności i jakie ma znaczenie w raportowaniu ESG zgodnym z dyrektywą CSRD.

- Komunikacja ESG bez greenwashingu

Jakie są najważniejsze regulacje prawne i standardy dotyczące ESG, jakie są rodzaje greenwashingu i jak je rozpoznać.

Wszystkie kursy są dostępne na platformie Strefa Wiedzy PFR.

#2 Bezpłatne narzędzie diagnostyczne. Test Gotowości ESG

Test Gotowości ESG to narzędzie, które w prosty, a jednocześnie kompleksowy sposób pomoże Ci sprawdzić, które aspekty ESG działają dobrze, a które wymagają poprawy.

#3 Zainwestuj 15 godzin i usprawnij swoją pracę, dzięki AI – ruszają warsztaty „AI w praktyce”

Dzięki narzędziom AI można zautomatyzować rutynowe zadania i skupić się na tym, co naprawdę ważne. To nie tylko oszczędność czasu, ale także większa efektywność i lepsze rezultaty. To nie jest tylko teoria – to konkretne rozwiązania, które można wdrożyć od razu. Zapraszamy do udziału w 6. edycji warsztatów „AI w praktyce. Poznaj wybrane narzędzia GenAI” – to 15 godzin intensywnego, praktycznego szkolenia, które pomoże wykorzystać potencjał AI w codziennej pracy.

#4 Nowość! Agenci AI – praktyczne warsztaty już po wakacjach. Zapisz się, aby dostać informację o uruchomieniu naboru

Jesienią PFR rusza z nowym cyklem praktycznych warsztatów poświęconych agentom AI.

Link: <https://pracodawcy.pl/siec-firm-przyszlosci-pfr-plan-rozwoju-kompetencji-lipiec-2025/>

5. PARP uruchamia platformę wspierającą cyfryzację! - PARP

Cyfryzacja w galopującym tempie zmienia oblicze globalnej gospodarki i nic nie wskazuje na to, by ta tendencja miała wyhamować. W związku z tym Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) 1 kwietnia br. uruchomiła nową stronę internetową poświęconą cyfryzacji – współcześnie kluczowemu obszarowi dla rozwoju biznesu. Platforma 4digital ma być dla przedsiębiorców źródłem wiedzy i zasobów, a także narzędzi, które umożliwią im skuteczne wdrażanie nowoczesnych technologii oraz przyczynią się do wzrostu konkurencyjności na rynku krajowym i międzynarodowym. W skrócie: jeszcze mocniej wspieramy cyfrową transformację!

Od stycznia 2025 r. PARP przejęła zadania Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości (FPPP), co wiąże się z tym, że szczególny nacisk zostanie położony na obszary dotyczące transformacji cyfrowej i Przemysłu 4.0. Agencja zamierza prowadzić intensywne działania informacyjno-edukacyjne oraz analityczno-badawcze, których wyniki będą podstawą do wypracowania zarówno standardów oceny poziomu transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwach, jak i standardów jakości usług oraz narzędzi wsparcia. Celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy przedsiębiorców na temat korzyści płynących z transformacji cyfrowej. W osiągnięciu tych założeń ma pomóc nowa platforma, która już wkrótce zostanie uruchomiona.

Polska się cyfryzuje!

Polska znacząco rozwinęła wykorzystanie technologii cyfrowych w sprzedaży produktów i usług, ale wciąż istnieje przestrzeń do dalszego postępu. Zgodnie z wynikami „Raportu z Badania Przedsiębiorczości. GEM. Polska 2024”, opracowanego przez PARP, pandemia przyspieszyła adaptację nowych technologii – średnio 40% młodych firm w Europie zaczęło korzystać z cyfrowych narzędzi lub zwiększyło zakres ich stosowania, podczas gdy w Polsce ten odsetek wynosi aż 50%. Co więcej, 57% młodych oraz 42% dojrzałych przedsiębiorców uznaje technologie cyfrowe za niezbędne w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Przypomnijmy, że w październiku 2024 roku minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski zaprezentował projekt „Strategii Cyfryzacji Polski do 2035 roku”, której głównym celem jest poprawa jakości życia obywateli poprzez cyfryzację. Strategia zakłada, że za 10 lat 85% Polaków będzie miało podstawowe kompetencje cyfrowe, a 50% osiągnie poziom zaawansowany. Ponadto do 2030 roku Polska planuje zainwestować przeszło 100 miliardów złotych w cyfryzację, co pozwoli zyskać przynajmniej 1,5 miliona nowych specjalistów IT.

Nie ma cyfryzacji, nie ma marketingu?

Kantar opublikował raport „Marketing Trends 2025”, przedstawiający kluczowe czynniki kształtujące marketing w nadchodzących latach. Dane z raportu dowodzą, że działania firm na

rzecz różnorodności i integracji wpływają na decyzje zakupowe około 80% konsumentów na całym świecie. Badania wykazały, że 40% konsumentów nie ufa reklamom generowanym przez sztuczną inteligencję. Technologia ta prawdopodobnie będzie nadal wykorzystywana, choć w subtelniejszy sposób. W kolejnych latach kluczową rolę odegrają reklamy w live streamingu, które mogą zarówno stymulować natychmiastowe zakupy, jak i budować długoterminową lojalność wobec marki.

4digital – z myślą o cyfryzacji polskich firm

Nowy portal PARP 4digital jest skierowany do przedsiębiorców, którzy poszukują informacji na temat dostępnych programów, projektów, dofinansowań i szkoleń związanych z cyfryzacją biznesu. Portal przedstawia sprawdzone sposoby na poprawę efektywności operacyjnej przedsiębiorstw poprzez digitalizację, a także przykłady dobrych praktyk, w jaki sposób inne firmy z powodzeniem implementowały rozwiązania cyfrowe.

Ponadto użytkownicy będą mogli skorzystać z narzędzi do przeprowadzenia samodzielnej oceny poziomu cyfryzacji w swoim przedsiębiorstwie. W tym celu udostępniono m.in. skaner ADMA, analizujący siedem kluczowych obszarów, takich jak zaawansowane technologie produkcyjne, cyfryzacja, ekologia czy inteligentna produkcja. Poza oceną dojrzałości przedsiębiorstw produkcyjnych (w szczególności MŚP), skaner ma pomóc w tworzeniu i wdrażaniu inicjatyw poprzez określenie priorytetowych obszarów wymagających interwencji. Narzędzie ustala konkretne cele biznesowe oraz powiązane wskaźniki umożliwiające monitorowanie postępów.

Dodatkowo na platformie 4digital znajduje się na bieżąco aktualizowana lista wydarzeń związanych z tematyką cyfryzacji. Udostępniane są także najnowsze badania i raporty, z których można czerpać wiedzę z zakresu Przemysłu 4.0, zagrożeń i szans dla przedsiębiorstw, jakie wynikają z transformacji w tym kierunku.

Lista narzędzi dostępna na stronie 4digital:

1. Skaner ADMA – wykorzystywany do pogłębionej analizy poziomu dojrzałości przedsiębiorstwa produkcyjnego, umożliwiający ocenę dojrzałości cyfrowej przedsiębiorstw produkcyjnych w kontekście transformacji w kierunku fabryki przyszłości.
2. Test AIMIND dla AI4SME – określa poziom dojrzałości przedsiębiorstwa w obszarze wdrażania i wykorzystania sztucznej inteligencji.
3. Indeks SPMIND – ocena wiarygodności dostawców sztucznej inteligencji.
4. Weryfikator kompetencji cyfrowych – ocena stanu wiedzy użytkownika w wybranych obszarach kompetencji cyfrowych.
5. Szkolenia w ramach Akademii PARP, takie jak „MŚP 4.0 – wyzwania transformacji cyfrowej” – skierowany do osób chcących efektywnie wdrożyć rozwiązania Przemysłu 4.0 i technologie cyfrowe w swoich przedsiębiorstwach.
6. Szkolenia w ramach Bazy Usług Rozwojowych, takie jak „Cyfrowa rewolucja biznesowa: nowoczesna strategia cyfryzacji dla przedsiębiorców i doskonalenie umiejętności w erze technologicznej” czy „Strategie kariery: jak wyróżnić się w erze cyfryzacji i zielonej gospodarki”.

Link: <https://pracodawcy.pl/parp-uruchamia-platforme-wspierajaca-cyfryzacje-parp/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited); Financial Times; KPMG (KPMG Sp. z o.o.); Polski Fundusz Rozwoju S.A.; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości